आरोग्य विभाग जिल्हा परिषद कोल्हापूर मार्फत जनहितार्थ माहिती सादर

नागरिकांसाठी आजारांबद्दल मराठीत माहिती २०२५

श्री. प्रकाश आबिटकर
माननीय मंत्री, सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण महाराष्ट्र राज्य

डेंग्यू आजारांबद्दल माहिती

डेंग्यू हा एडिस इजिप्ती डासांद्वारे पसरणारा विषाणूजन्य आजार आहे. पावसाळ्यात याचा प्रादुर्भाव अधिक होतो. खाली नागरिकांसाठी उपयुक्त माहिती दिली आहे:

डेंग्यू म्हणजे काय ?

डेंग्यू हा विषाणूजन्य ताप आहे जो एडिस इजिप्ती डासांच्या चाव्यामुळे होतो. डास सकाळी व संध्याकाळी अधिक सक्रिय असतात.

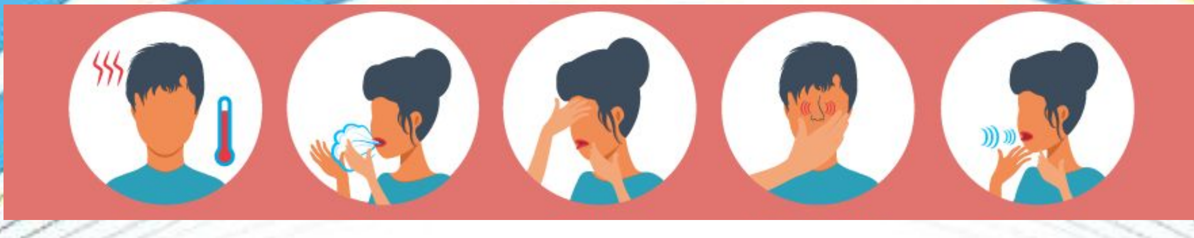

? डेंग्यूची लक्षणे कोणती असतात ?

उत्तर: - तीव्र ताप (104°F पर्यंत)

- डोकेदुखी, डोळ्यांच्या मागे वेदना
- सांधेदुखी, स्नायूदुखी
- मळमळ, उलट्या
- त्वचेवर पुरळ किंवा लालसर चट्टे
- थकवा, भूक मंदावणे

? डेंग्यू किती प्रकारचा असतो ?

उत्तर: - सौम्य डेंग्यू ताप (DF)

- हेमोरॅजिक डेंग्यू ताप (DHF)
- डेंग्यू शॉक सिंड्रोम - गंभीर स्थिती ज्यात रक्तस्त्राव व रक्तदाब कमी होतो

? डेंग्यूची चाचणी कोणती ?

उत्तर: - ब्लड टेस्ट (NS1 Antigen, IgM/IgG Antibody)

- प्लेटलेट्स आणि WBC तपासणी
- RT-PCR चाचणी गंभीर प्रकरणात केली जाते

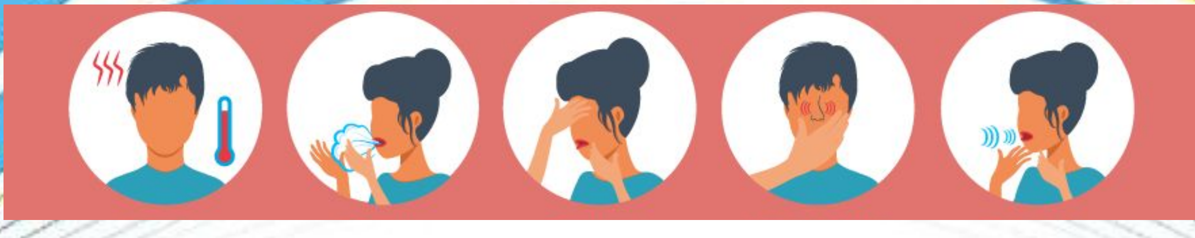

? उपचार काय असतात ?

उत्तर: - तापासाठी पॅरासिटामॉल
- भरपूर द्रवपदार्थ (ORS, फळांचा रस)
- गंभीर स्थितीत IV fluids आणि रक्त चढवणे
- Aspirin आणि Ibuprofen टाळावेत - रक्तस्त्रावाचा धोका वाढतो

? डेंग्यू टाळण्यासाठी काय करावे ?

उत्तर: - घरात आणि आजूबाजूला पाणी साचू देऊ नका
- मच्छरदाणी , डासनाशक वापरा
- सकाळ-संध्याकाळ लांब बाहीचे कपडे घाला
- खिडक्यांना जाळ्या लावा

? कधी डॉक्टरांकडे जावे ?

उत्तर: - ताप ३ दिवसांपेक्षा जास्त टिकल्यास
- उलट्या , रक्तस्त्राव , पुरळ दिसल्यास
- लहान मुले , वृद्ध , गर्भवती महिलांमध्ये लक्षणे दिसल्यास